

ויזרע יצחק

שנה ז'

<p>פרשת "נשא" הפטרה: "ויהי איש אחד" ב' סיון תשע"ד</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני החג פניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ב 19:04</p>	<p>ת"א 19:21</p>	<p>חיפה 19:12</p>
			<p>י"ג 20:21</p>	<p>ת"ב 20:23</p>	<p>חיפה 20:25</p>
			<p>י"ד 20:57</p>	<p>ת"ג 20:54</p>	<p>חיפה 20:55</p>

הגייגים לפרשת השבוע

"האשם המושב לה" (במדבר ה' ז)

מבאר ה"ספורנו" שהאשם מושב לה' משום שכאשר הבעלים אינם קיימים על מנת להשיב להם את הגזלה, ראוי להשיב את הגזלה לבעלי הבעלים דהיינו הקב"ה כמו שאמרו חז"ל "מת העבד יחזיר לרבו" (בבא מציעא)

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי תשטה אשתו" (במדבר ה' יב)

ה"אור החיים" הקדוש מעיר שיש שתי כפילויות בפסוק, ראשית אומר הכתוב "דבר" ואחר כך חוזר ואומר "ואמרת", כפילות נוספת היא כאשר נאמר "איש איש" וצריך להבין מדוע? ומתוך זאת בכך שיש, בענין האשה הסוטה, שני מצבים אפשריים, יתכן שהאשה טמאה, ואז לאחר שתשתה מהמים "תצבה בטנה ותפול ירכה", ויתכן שהאשה טהורה ולאחר שתית המים היא משבחת "ונזרעה זרע", זו הסיבה לכפילות של דיבור ואמירה, דיבור לאשה הטמאה, ואמירה רכה לאשה הטהורה, אשר יקנא לה בעלה, וזו גם הסיבה לכפילות "איש איש".

"כי מנזות קנאת הוא מנזות זכרון מזכרת עון" (במדבר ה' טו)

שואל הרמב"ן, מדוע לא נזכרת מנחת הסוטה עם שאר המנחות המוזכרות בתורת כהנים, (חומש ויקרא)? ומתוך שכל המנחות המוזכרות בחומש ויקרא באות על מנת לכפר ואילו מנחת הסוטה היא מנחת קנאות ואינה באה לכפרה, לכן הביא כאן הכתוב את דינה. תרוץ נוסף הוא שלאחר שייחס הכתוב את העם למשפחות ולבית אבותם, מביא הכתוב כלים, כאשר מתעורר חשד בלב בעל, להכיר את הממזרים שאינם בניו מהבעל של האשה.

"וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו" (במדבר ו' ג)

אומר רבינו בחיי שלא ידוע לנו מה הטעם לקרבן הזה שמביא הנזיר ביום מלאת ימי נזרו, ויאין לנו דוגמא נוספת לקרבן כזה, כי בכל התורה החובה להביא קרבן היא על חטא שהאדם בעבר ואילו הנזיר לא רק שלא חטא אלא אפילו עשה מצוה בזה שהיה, בכל ימי נזירותו, קדוש ופרוש מתאוות העולם ובכל זאת הוא נדרש כעת, ביום מלאת ימי נזרו, להביא קרבן. דבר זה הוא פלאי ומחודש, וכבר אמרו חז"ל במסכת נזיר "חדוש הוא שחדשה תורה בנזיר".

"ביום מלאת ימי נזרו יביא אותה אל פתו אהל מועד" (במדבר ו' ג)

"יביא את עצמו" (ברש"י)

מדוע נאמר בעניין הנזיר בלשון של "יביא את עצמו" שזה נשמע כאילו מגיע העל כרחו, הרי הוא בא מעצמו ומרצונו? מתוך ה"משך חכמה" שכל הסיבה לנזירות היא כדי לרפא את האדם שיוכל להגביל את עצמו מהתאוות ומהמותרות ולכבוש את אנוכיותו, הנזירות צריכה ללמד את האדם שיהא מסוגל לראות את עניניו שלו כמו שהוא רואה את עניני הזולת בלי נגיעות ומבלי שיהא משוחד מנסיונותיו ותאוותיו, ואם הוא הגיע לדרגה כזו אזי הושגה כבר מטרת הנזירות ויכול הוא לחדול מלצער את עצמו. ולפיכך אמר כאן הפסוק כי בזמן אשר "יביא אותו", שיביא את עצמו ממש, כאילו היה מביא אדם אחר מבלי שתהיה בו נטיה כלשהי לעצמו יותר מאשר לאחרים, כי אז סימן הוא ש"מלאת ימי נזרו", שכבר נגמרה נזירותו לאחר שהשיגה את התכלית הרצויה.

נר ה' נשמת אדם העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

מרן הרה"ג עובדיה יוסף בן גורגיה זצ"ל נלב"ע ג' חשוון תשע"ד יוסף בן חמו בר טובה ז"ל נלב"ע ז' סיון תשע"ד
משה טויטו בר אסתר ז"ל נלב"ע ד' אדר ב' תשע"ד מסעוד בן חמו בר פרלה ז"ל נלב"ע ג' סיון תשע"ד תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
חביבה חיה בנימין בת גורג'ה ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
תנצב"ה

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

אין לעיין בעלון בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

"כה תברכו את בני ישראל" (במדבר ו' כג)

"כלי יקר" אומר שברכת הכהנים נסמכה לפרשת הנזיר ללמדנו שבניגוד ליינ שקובע ברכה לעצמו בלבד ולא לאחרים ואדרבא היין הביא קללה לעולם לדעת האומרים שעץ הדעת היה גפן (סנהדרין ע) וגרם קללה לאדם וחוה, וכן לזרעו של נח וללוט. מוסיף ה"כלי יקר" ואומר שהמילה "כה" שפותחת את ברכת הכהנים מתייחסת לפרשת הנזיר לומר לנו שהכהן המברך לא יהיה שתוי יין בעמדו לברך את ישראל כי הוא צריך לומר את הברכות שנאמר: "אמור להם" ושיכור מוגדר כאחד שאינו יכול לדבר לפני המלך לכן צריכים הכהנים להתרחק מהיין ולהיות כנוזרים.

ואולי המספר "כה" (25) הוא תוספת ל-24 מתנות הכהונה כך שיחד עם ברכת כהנים הרי הם 25 מתנות כהונה שבזכותם חלה הברכה על ישראל. ואם תשאל מה הנאה יש לכהנים בברכה זו שתהיה נחשבת בכלל מתנות הכהונה? אלא, נאמר בתורה: "ואברכה מברכך" (בראשית יב' ג) כלומר על ידי הברכה שהם מברכים את ישראל יזכו גם הם לברכה, "כהנים מברכים לישראל והקב"ה מברך לכהנים" (חולין מט) ועוד, דרשו חז"ל "יברכך ה'" בנכסים, וברכה זו חוזרת גם לכהנים כי בזמן שיש לישראל נכסים מרובים, ירבו מתנות הכהונה תרומות ומעשרות.

"קזו מאתם והיו לעבוד את עבודת אהל מעד ונתתה אותם אל הלויים איש כפי עבודתו" (במדבר י' ה)
"שלא קבל משה מידם עד שנאמר לו מפי המקום" (רש"י)

לא ברור, מדוע סרב משה בתחילה לקבל את נדבת הנשיאים? מתרץ ה"חתם סופר", שכאשר הקריבו הנשיאים את נדבתם להנוכת המשכן הם עדיין לא ידעו שעבודת המשכן הועברה מהבכורים אל הלויים, אך משה, שידע זאת, חשש שהכוונה של הנשיאים כשהתנדבו את העגלות ואת הבקר היתה להקל על הבכורים בני השבט שלהם בעבודתם, כי לפי ידיעתם הבכורים היו צריכים לשאת את המשכן, ולכן הביאו להם עגלות. ואילו היו הנשיאים יודעים על העברת העבודה ללויים אולי לא היו מתנדבים את העגלות, לכן לא רצה לקבל מהם כדי שלא יהיה בזה גניבת דעת, עד שאמר לו הקב"ה "קח מאתם" דהיינו בוחן כליות ולב יכול להעיד על הנשיאים שכוונתם היתה לשם שמים, שנאמר: "ויביאו את קרבנם לפני ה'", ולא משום כוונה צדדית אחרת.

"כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו" (במדבר י' ט)

רבינו החיד"א ב"חדרי בטן" אומר שהפסוק מרמז על גדר החיוב בלימוד התורה, אם אתה רוצה לדעת עד מתי חלה עליך החובה ללמוד תורה? התשובה היא: "עד המות", וכך זה רמזו: "כי עבודת הקודש עליהם" עבודת הקודש, שהיא לימוד התורה מוטלת עליהם, "בכתף ישאו", עד שימותו וישאו אותם על הכתף אלי קבר.

הגיגים לפרקי אבות ז'

"אל תבקש גדולה לעצמך ואל תזמוד כבוד" (ה)

"כל הבורח מן הגדולה, גדולה מחזרת אחריו" (עירובין יג).

שאלו פעם את הרבי מקוצק: "אם האדם בורח מן הכבוד מפני שהוא באמת אינו יכול לסבול אותו, והוא שונא אותו, מדוע מגיע לו העונש הזה שהכבוד ירדוף אותו? השיב הרבי מקוצק, שעצם הבריחה מהכבוד עדיין אינה מראה על שלמות האדם במידות, האדם חייב להגיע למדרגה כזאת, שלא יתפעל מהכבוד כלל וכלל, עד שלא ירגיש שהכבוד זה משהו שצריך לברוח ממנו.

"גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות, שהמלכות נקנית בעלושים מעלות, והכהונה בעשירים

וארבע, והתורה נקנית בארבעים ושימונה דברים" (ו)

רבי שלמה קלוגר מדייק בלשון המשנה ואומר שכאשר המשנה מדברת על המלכות והכהונה היא נוקטת בלשון "מעלות" ואילו כאשר המשנה מדברת על התורה היא נוקטת בלשון "דברים", וצריך להבין מדוע? ומתוך שבאה המשנה ללמדנו שבמלכות ובכהונה אי אפשר לזכות בחצאים, אם האדם זוכה בהם, הוא זוכה בכל, ואם אין הוא זוכה בהם, אין לו מאומה. לכן הן מובאת בלשון "מעלות", כמו המעלות שבסולם, שאם חסרות בו מעלות, אין אפשרות להגיע לסופו של הסולם. לעומת זאת, אצל התורה, גם אם לא זוכה האדם בכל "הארבעים ושימונה הדברים" בכל זאת יש לו קניין בתורה בהתאם למידות שרכש. כי בקניין התורה יש המשיג פחות ויש המשיג יותר.

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם:

הרה"ג משה חזקיהו שליט"א בן שרה, אליהו בן אסתר, ישראל בן נחמה, נעם אברהם בן רויטל.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) להשאלה בטלפון: 052-3268315

גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חננוכת בית" ו"ברית יצחק" (כולל מנחה וערבית) להשאלה בטלפון: 052-3268315

חברת הבקשות "מאיר השחר" ומדרשת "ויזרע יצחק"

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו טלפון לפרטים: 052-3268315